

**УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ**

**УПРАВЛЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЙ В
УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИКИ ЗНАНИЙ**

**MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN THE
CONDITIONS OF ECONOMICS KNOWLEDGE**

Анотація. Роботу присвячено питанням ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємств в умовах становлення економіки знань з використанням сучасних концепцій і механізмів інвестування та управління.

Аннотация. Работа посвящена вопросам эффективного управления инвестиционной деятельностью предприятий в условиях становления экономики знаний с использованием современных концепций и механизмов инвестирования и управления.

Annotation. The article is devoted to questions of effective management of investment activity of enterprises in the conditions of formation of knowledge economy using modern concepts and mechanisms of investment and management.

Дослідження проблем інвестиційного менеджменту знаходяться у центрі світової економічної науки та практики, формуючи основу господарської діяльності сучасних підприємств і забезпечуючи процеси їх економічного зростання. Високий динамізм і невизначеність зовнішнього середовища, які останнім часом стали звичайними умовами діяльності суб'єктів ринкових відносин, сприяють трансформації процесів управління інвестиційною діяльністю підприємств, потребують їх швидкої реакції на зміни бізнес-середовища [1, с.38-45]. Сьогодні слід говорити про новий формат управління інвестиційною діяльністю підприємств, а саме в умовах становлення К-суспільства (Knowledge society) та економіки знань, коли знання і нематеріальне виробництво стають визначальними у перспективному розвитку суб'єктів господарювання. За таких обставин застосування класичних підходів до процесу управління інвестиційною діяльністю підприємств суттєво знижує ефективність інвестиційного менеджменту й потребує використання сучасних концепцій та механізмів інвестування та управління, зокрема, концепцію динамічних здатностей, нову парадигму управління «Менеджмент 2.0» тощо.

Найважливішою ознакою розвитку економіки знань є визначальна роль теоретичного знання, перетворення творчості з супутника розвитку матеріального виробництва в головну умову його ефективного розвитку. За оцінками провідних світових економістів частка виробничого фактору «знання» в створенні додаткової вартості суб'єктів ринкових відносин в розвинутих країнах складає від 60 до 80% [2, с. 137], а найпоказовішим індикатором зростання його ролі є суттєве збільшення інноваційних розробок, зменшення життєвого циклу продукції, зменшення часу на НДДКР тощо. Для економіки знань властивим є домінування інформаційних технологій як нової продуктивної сили, що уособлює становлення і розвиток «інформаційного суспільства». Економічну основу такого суспільства складає так звана інформаційна економіка, яка, на нашу думку, є формою прояву економіки знань і передбачає створення віртуальних підприємств, залучення віртуальних ресурсів (криптовалюта, біткойн), автоструктурування економічних процесів тощо. Водночас інформаційна економіка призводить до високого галузевого динамізму, коли зникають окремі види підприємств, відмирає потреба в посередниках, а також стираються внутрішньогалузеві і міжгалузеві кордони або відбувається їх поступове зрощення [3, с.66-72].

Для суб'єктів господарювання в умовах розвитку економіки знань характерним є переважання складно оцінюваних і схильних до різкого коливання цін нематеріальних активів, зростання долі залученого капіталу, високі корпоративні стандарти, коли кожний робітник

відчуває себе частиною загального творчого процесу на підприємстві, а головними ресурсами ефективного розвитку суб'єктів ринкових відносин стає людський капітал з його здатністю до генерування знання та аналізу інформації. З огляду на це в інвестиційній діяльності суб'єктів господарювання простежується тенденція превалювання інвестицій в людський капітал, який за своєю суттю стає не тільки об'єктом інвестування, а й джерелом забезпечення їх ефективної діяльності, що з часом накопичується і створює унікальну вартість для підприємства [4].

Головною особливістю інвестиційної діяльності в умовах розвитку економіки знань є те, що джерелом формування інвестиційних ресурсів підприємств стають результати їх інтелектуальної та управлінської діяльності, організаційні здібності щодо створення умов для творчої діяльності в інвестиційному процесі. Водночас сучасними концепціями менеджменту визнано, що основним ресурсом підприємства, яке успішно розвивається, є його працівники, їх кваліфікація, знання, здатність до саморозвитку, вміння працювати в команді, очолену ефективним менеджером. При цьому, основна увага зарубіжних і вітчизняних фахівців з менеджменту найбільшою мірою зосереджена на проблемах розкриття потенціалу колективу, перетворення його в ефективно функціонуючу систему на принципах самоорганізації, посилення у працівників внутрішньої мотивації на ефективність і досягнення довгострокових результатів, здатності до самонавчання та саморозвитку [5, с.8].

З огляду на це ефективним способом управління інвестиційною діяльністю підприємств є поєднання стратегічної орієнтації інвестиційного менеджменту (гнучкості стратегії розвитку) і самоорганізації підприємства (гнучкої організаційної структури і сучасної системи мотивації), які разом створюють дієву систему інвестиційного управління. При цьому головними чинниками самоорганізації підприємства є: децентралізація управління, ефективна і гнучка система мотивації, сучасна корпоративна культура та етика, постійний розвиток персоналу, формування лідерства рядових співробітників і створення умов для діяльності на колективних засадах, що уможливує використання змін зовнішнього середовища для забезпечення конкурентних переваг суб'єктам ринкових відносин [5, с.119-131].

В основу управління інвестиційною діяльністю підприємств на засадах самоорганізації покладено ідею про потребу формування лідерства рядових співробітників і забезпечення виробничо-інноваційної активності всього колективу, що передбачає солідарну відповідальність працівників і топ-менеджерів за успішний розвиток суб'єкта господарювання. При цьому, якщо порівняно недавно в роботах з проблем сучасного управління діяльністю підприємств акцент робився, в першу чергу, на ролі лідера як головного організатора і ключової ланки успішного управління, то сьогодні увага зарубіжних і вітчизняних фахівців в області менеджменту найбільшою мірою зосереджена на проблемах розкриття потенціалу колективу, перетворення його в ефективно функціонуючу систему, що самоорганізується і саморозвивається, посиленні у працівників внутрішньої мотивації як засобу досягнення довгострокових результатів, здатності до самонавчання та саморозвитку [5, с.8-9].

Ефектом впровадження управління інвестиційною діяльністю підприємств на засадах самоорганізації має стати забезпечення конкурентними перевагами у перспективі, що передбачає наявність ефективної інвестиційної стратегії, яку розуміють і підтримують керівництво і працівники підприємств; максимальну самостійність топ-менеджерів у прийнятті інвестиційних рішень, досягнення переваг за рахунок синергії та роботи в команді, підвищення вагомості людського фактору через поведінкові інструменти управління задля розвитку творчості та стимулювання ініціативи у працівників, більш високу порівняно з конкурентами кваліфікацію інвестиційних менеджерів, ефективну систему мотивації тощо. Використання конкурентних переваг в умовах динамічного середовища суттєво підвищує результативність інвестиційного менеджменту вітчизняних підприємств, забезпечує ефективність їх інвестиційної діяльності.

Таким чином, в сучасних умовах господарювання ефективне управління інвестиційною діяльністю підприємств потребує врахування особливостей діяльності в умовах економіки знань, що зумовлює необхідність поєднання стратегічної орієнтованості інвестиційного менеджменту і самоорганізації підприємства, превалювання ментально-когнітивних аспектів управління та підвищення вагомості людського фактору як головних умов гнучкого управління підприємством.

Література

1. Швиданенко Г.О., Бесараб С.О., Стратегічно – орієнтована модель управління інвестиційною діяльністю підприємств // Економіка і Фінанси. – 2017 р. – № 9. – С 38 - 45.

2. Kreuzer I., Mingers S., Veith M. Strategische Orientierungen Das Unternehmen im Kontext von Anpassungsdruck und Veränderungsnotwendigkeiten // Die Zukunft kommt - wohin geht die Wirtschaft? / Hrsg. E.Krainz, R.Simsa. Wiesbaden: Gabler, 1998. S. 132-144.

3. Макаров А. М. Преобразующий менеджмент: стратегическое управление организацией в современных условиях / А. М. Макаров // Вестник Санкт-Петербургского университета. -2005. № 8. С.61 – 81.

4. Гребешкова О.М. Капіталізація знань як стратегічного активу підприємства : методологічний аспект [Електронний ресурс] / О.М. Гребешкова, Н.В. Шевчук. – Режим доступу: <http://economica.org.ua/2012/kapitalizaciya-znan-yak-strategichnogo-aktivu-pidpriemstva-metodologichnij-aspekt/>.

5. От самоорганизации к саморазвитию: смена парадигмы менеджмента / авт. колл.: Комаров С. В., Молодчик А. В., Бухвалов Н. Ю., Пустовойт К. С. и др.; отв. ред. Комаров С. В.; предисл. акад. А. И. Татаркина. – Екатеринбург: Ин-т экономики УрО РАН, 2013. – 257 с.

УДК 503.84.46

Наталія Голіонко

к.е.н., доцент кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
golionko@ukr.net

Алла Іванова

к.е.н., доцент кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
allaserg.ivanova@gmail.com

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНІВ

СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К СОЗДАНИЮ ИНТЕРНЕТ-МАГАЗИНОВ

MODERN APPROACHES TO CREATING INTERNET SHOPS

Анотація. У статті наведено тенденції розвитку ринку е-комерції та найбільш поширені підходи до організації діяльності і функціонування інтернет-магазинів у світі і в Україні. Визначено особливі етапи створення і-магазину та орієнтовні терміни часу для такого бізнес-процесу.

Аннотация. В статье приведены тенденции развития рынка электронной коммерции и наиболее распространенные подходы к организации деятельности и функционирования интернет-магазинов в мире и в Украине. Определены особые этапы создания и-магазина и ориентировочные сроки времени для такого бизнес-процесса.

Abstract. The article presents the tendencies of the development of the e-commerce market and the most common approaches to the organization and functioning of online stores in the world and in Ukraine. The specific stages of creating an i-store and the estimated time frame for such a business process are determined.

В сучасних умовах інформатизації суспільства все більшого поширення набуває практика ведення бізнесу у мережі Інтернет за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), зокрема інтернет-торгівля. Охоплення території країни Інтернет-зв'язком, широкі логістичні можливості доставки за 1-2 дні у найвіддаленіші куточки країни, різні варіанти оплати е-відправлення, інші умови господарювання сьогодні дозволяють створити найкращі пропозиції для споживачів та щорічно збільшувати кількість цільових груп клієнтів та асортиментних позицій товарів інтернет-магазинів.

За даними дослідників, останніми роками ринок е-комерції у світі показує двозначні темпи зростання, що пояснює його тридцятивідсоткове збільшення у 2017р. і в Україні. Така ситуація пов'язана з різними тенденціями, в першу чергу, позитивними рисами електронного ринку: зручністю для споживача, нижчими, порівняно з рітейлом, цінами, кращими умовами доставки, доступу до відгуків про товари, ін.; також урізноманітненням останнім часом пристроїв, підключених до Інтернет; більшим охопленням різних вікових груп населення